

REFERAT

Til medlemmerne af det rådgivende sektorudvalg for teknisk prøvning på Fødevarerområdet, m.m.

3. maj 2007
Sag 21-06-0002

20. møde i det rådgivende sektorudvalg for teknisk prøvning i fødevarer-, foder-området [mikrobiologi, kemi, sensorik] samt miljøområdet [mikrobiologi]

Tid: Onsdag den 2. maj 2007, kl. 10.00 – 13.00
Sted: DANAK, Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde

DANAK

Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde

Tlf. 7733 9500
Fax 7733 9501
CVR-nr. 26 89 93 89
danak@danak.dk
www.danak.dk

Deltagere:

Ole Bjørn Jensen (Direktør, cand. pharm. og civiløkonom)	EUROLAB Danmark (kemi)
Jeppe Boel (Cand. brom.)	Danmarks Fødevarerforsknin (mikrobiologi)
Inge Meyland (Kvalitetschef)	Fødevarestyrelsen (kemi)
Henrik Stapelfeldt (Kvalitetskontrolchef)	Dansk Industri (kemi)
Grethe Hyldig (Cand.lact., Ph.D.)	Danmarks Fiskeriundersøgelser (sensorik)
Inger Guldbæk (Cand. brom.)	Eurofins Steins Laboratorium A/S, Ladelundvej 85 6600 Vejen
Jesper Høy (Direktør)	DANAK
Erik Øhlenschläger (Sektionsleder)	DANAK
Ole Danielsen (Ledende assessor)	DANAK
Kirsten Jøbjerg Andersen (Ledende assessor)	DANAK
Lisbeth Tillge Lund (Ledende assessor)	DANAK (sekretær for udvalget)

Afbud til mødet fra:

Erik Dahm (Laboratorief, dyrlæge)	Fødevareregion Nord (kemi)
Linda Bagge (Dyrlæge)	Miljøstyrelsen (mikrobiologi)
Flemming Hansen (Cand. brom.)	EUROLAB Danmark (mikrobiologi)
Pernille Tiedemann (Laboratorief)	Plantedirektoratet

Ad dagsordenens punkt 1 / Kommentarer til dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

Ad dagsordenen punkt 2 / Godkendelse af referat fra det 19. møde i sektorudvalget

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

Status vedrørende medlemmer af sektorudvalget

Niels L. Nielsen (Dyrlæge) er ophørt i Fødevarestyrelsen. Det er endnu ikke lykkedes, at finde en afløser.

Inger Guldbæk er nyt medlem af sektorudvalget. Inger Guldbæk er repræsentant for Miljøstyrelsens Mikrobiologiske Referencelaboratorium.

Medlemslisten er opdateret på DANAK's hjemmeside.

Ad dagsordenens punkt 3 / Meddelelser fra direktør og sektionsleder.

Det blev oplyst, at DANAK efterhånden har fået sin database udbygget så meget, at den nu kan anvendes mere aktivt i sagsbehandlingen. Besøgsbekræftelse kan f.eks. udarbejdes (flettebreve) hurtigere end før, idet flere informationer kan trækkes direkte ind i brevene. Der fremsendes ikke statusrapport til laboratorierne, som tidligere. Der udarbejdes et indstillingsnotat, som afleveres sammen med afvigelserne, før laboratoriet forlades. Besøgsrapporterne er reduceret i omfang. Notater bliver udarbejdet som før.

Det blev meddelt, at DANAK har afholdt laboratedag den 25.4.2007 for prøvningsområdet. På laboratedagen blev en ny forsøgsordning med fast pris for tilsynsbesøg gennemgået. Indtil videre afprøves ordningen for mindre laboratorier (Gebyrgruppe 1). Af andre punkter var forslag til ændret beskrivelse af akkrediteringsområde (se under punkt; 5 + 6).

Endvidere blev der informeret om at der er ved at blive indgået nye 5 års kontrakter med Sikkerhedsstyrelsen om varetagelse af akkreditering og metrologi. Akkrediteringskontrakten fortsætter, mens metrologikontrakten bliver af lidt mindre omfang end tidligere. Der vil blive afholdt metrologidag den 25. maj 2007, invitationer er fremsendt.

Endelig blev det meddelt, at sektorudvalget for sundhed har fået ny formand (Sten Stender).

Ad dagsordenens punkt 4 / Status for DANAK's tekniske forskrifter og retningslinier.

Der er udgivet en ny version af RL 12 (januar 2007). Udpegning af underskriftberettigede af DANAK er dermed ophørt og laboratorierne skal fremover selv bemyndige personale, som er ansvarlige for rapporternes indhold. Før den nye ordning kan tages i brug, skal laboratoriet dog have udarbejdet en procedure, som beskriver de kriterier, som laboratoriet definerer for at foretage bemyndigelsen.

Ad dagsordenens punkt 5 / Status vedr. den elektroniske metodeliste (OD)

Ad dagsordenens punkt 6 / Beskrivelse af scope på DANAK's hjemmeside (OD)

Punkterne 5 og 6 blev gennemgået under ét med udgangspunkt i punkt 6. Eksempler på ændrede beskrivelser af forskellige akkrediteringsområder blev udleveret i forbindelse med mødet. De nye forslag, som er langt mere overordnede end tidligere, er udført i overens-stemmelse med retningslinier fra EA. Med de nye formuleringer opnås mere ensartede søgemuligheder, som også kan bruges i andre lande. Forslaget blev vel modtaget

på laboratoriedagen. Det udleverede materiale fremsendes til alle i sektorudvalget, idet der ønskes en diskussion heraf ved næste møde. Arbejdet er endnu i opstartsfasen.

Det blev oplyst, at der vil blive ændret i de elektroniske metodelister som følge af de af EA vedtagne søgeord. Ændringerne i DANAK's metodeliste sker for at bringe sammenhæng med EA's og DANAK's søgeord. Ændringerne vil ske administrativt i DANAK's system.

Ad dagsordenens punkt 7 / Status for samarbejdsaftalen mellem Miljøstyrelsen og DANAK (KJA)

Samarbejdsaftalen, der er etableret mellem DANAK og MST vedrørende supplerende bedømmelse af kravene i Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1353 er nu igangsat og der er pt. 4 til 5 laboratorier som er bedømt. Bedømmelsen omfatter de krav, der er til anvendelse af specifikke metoder (som ikke kan fraviges), til analysekvalitet og til deltagelse i bestemte præstationsprøvnings. Bedømmelserne sker i forbindelse med de almindelige tilsynsbesøg og det tilstræbes at gøre det indenfor almindelig tid – tiden vil dog afhænge af hvor god overensstemmelse, der er med kravene og hvor lettilgængelig dokumentationen er. Der må nok under alle omstændigheder påregnes ekstra tid ved de første besøg.

DANAK har fremsendt breve til laboratorierne med beskrivelse af hvordan de supplerende bedømmelser skal udføres. Bedømmelserne er "frivillige" og laboratorierne er bedt om at melde ind til DANAK, om hvorvidt de ønsker en bedømmelse og for hvilke parametre. For at give alle laboratorier en tidsmæssigt ensartet behandling har DANAK tilbudt ekstraordinær bedømmelse af de laboratorier, som ikke skulle have besøg foreløbig. Laboratorierne opnår i tilfælde af en positiv bedømmelse en godkendelse af metoderne med en markering i den elektroniske metodeliste og en tilføjelse i beskrivelse af akkrediteringsområdet af de supplerende bedømmelser.

I Fødevarerområdet er der en meget gammel samarbejdsaftale, som i mellemtiden er blevet forældet. Det blev drøftet om en tilsvarende ordning, som den der gælder for Miljøstyrelsens område overhovedet var aktuel for fødevarerområdet. Konklusion på drøftelserne blev, at sektorudvalget anbefalede, at DANAK henvender sig til Fødevarerstyrelsen for at forhøre sig om en ny aftale.

Ad dagsordenens punkt 8 / Forretningsorden for sektorudvalget (forslag fremsendt)

Revideret udkast var fremsendt i forbindelse med udsendelse af dagsordenen. Forretningsordenen er opdateret i forhold til den tidligere udgave og samtidigt ensrettet med de øvrige områder. Der er bl.a. indføjet at der kan ske elektronisk fremsendelse af dagsorden, referater, m.m.

Ad dagsordenens punkt 9 / Præstationsprøvnings Kemi (fødevarer og foder), 2) Mikrobiologi (fødevarer) 3) Mikrobiologi (miljø)

I) Kemi (fødevarer og foder):

Der var ingen kommentarer til præstationsprøvnings udbudt af FAPAS.

II) Mikrobiologi (fødevarer):

Det blev meddelt, at SLV i deres rapporter, nu oplyser om hvilke metoder, der er anvendt af laboratorierne (har været efterlyst i mange år). Det er indført i SLV's præstationsprøvnings fra oktober 2006 og fremover.

Der har i alt været rapporteret 3 præstationsprøvningsprogrammer siden forrige møde:

1) *SLV- rapport nr. 4 /2007*, januar 2007 med følgende parametre;

- Aerobe mikroorganismer, 20/25⁰ C og 30⁰ C
- Psykotrofe mikroorganismer
- Enterobacteriaceae
- Koliforme bakterier, 30⁰ C og 37⁰ C
- Termotolerante koliforme bakterier
- *Eschericia Coli*
- *Bacillus cereus*
- *Staphylococcus aureus*

Der blev sendt prøvemateriale (3 frysetørrede prøver) til 276 laboratorier heraf 180 i Norden.

2) *SLV- rapport nr. 23/2006*, oktober 2006 med følgende parametre;

- Aerobe mikroorganismer, 20/25⁰ C og 30⁰ C
- *Eschericia Coli*
- Koliforme bakterier 37⁰C
- Psykotrofe mikroorganismer
- Enterokokker
- *Clostridium perfringens*
- Sulfitreducerende clostridier
- Aerobe mikroorganismer i fisk og fiskeprodukter 15⁰ C og 20 – 25⁰ C
- Hydrogensulfidproducerende bakterier i fisk og fiskeprodukter
- Mug- og gærsvampe

Der blev sendt prøvemateriale (3 frysetørrede prøver) til 229 laboratorier heraf 202 i Norden.

3) *SLV- rapport nr. 9/2006*, april 2006 med følgende parametre;

- Enterobacteriaceae
- Koliforme bakterier 37⁰C
- Mælkesyrebakterier
- *Listeria monocytogenes*
- *Campylobacter*
- *Eschericia Coli* O157
- Salmonella

Der blev sendt prøvemateriale (3 frysetørrede prøver) til 243 laboratorier heraf 212 i Norden.

III) Mikrobiologi (miljø):

A. Miljøstyrelsen havde til mødet fremsendt et præstationsprøvningsprogram for miljølaboratoriernes mikrobiologiske analysemetoder for *bassinvand*;

- Kimtal 22 grader, DS 2217:1999 og
- *Pseudomonas aeruginosa*, DS EN 12780:2004.

Inger Guldbæk gennemgik programmet, som skal anvendes af laboratorier akkrediteret i området. Tilbuddet er vedhæftet referatet. Der har ikke været nogen bemærkninger til forslaget.

B. For *drikkevand* har SLV rapporteret:

1) Dricksvatten mikrobiologi 2006:2 (september) med følgende parametre:

- Total antal Koliforme bakterier (MF – membranfiltrering)
- *Eschericia Coli* (MF)
- *Clostridium perfringens* (vegetative celler + sporer, MF)
- Mug- og gærsvampe (MF)
- Odlingsbara mikroorganismer (total) $22^{\circ} \pm 2^{\circ} \text{C}$ (3 døgn)
- Odlingsbara mikroorganismer (total) $36^{\circ} \pm 2^{\circ} \text{C}$ (2 døgn)

Der fremsendtes prøver til i alt 127 laboratorier – heraf 10 danske laboratorier. Af de 127 laboratorier var der 117, der rapporterede deres resultater. Der blev udsendt 3 prøver

IV) Sensorik:

Grethe Hyldig oplyste at der vil blive arrangeret en ringanalyse i området for sensorik i nordisk regi. Danske akkrediterede laboratorier bør deltage heri.

Ad dagsordenens punkt 10 / Internationale møder

Der blev refereret fra møde i EA Laboratory Committee, afholdt i marts 2007.

Følgende spørgsmål blev drøftet:

Hvor meget underleverance kan accepteres i EA?

DANAK har indenfor de senere år krævet at mindst en parameter af de rapporterede resultater er udført i det laboratorium, der har udstedt den akkrediterede rapport. Dette er i overensstemmelse med de øvrige nordiske lande. Der viste sig dog at være meget forskellig praksis i EA-landene, i nogle tilfælde krævedes stadig at størstedelen af de analyserede parametre skulle være udført på det laboratorium, der udsteder rapporten (op til 80%).

Der var dog enighed om at mindst en parameter skulle være udført af det laboratorium, der udsteder rapporten – mindre kan ikke tillades. (der er laboratorier, som har foreslået, at der ikke behøvede at være krav til én parameter). Samtidigt fremhævedes det, at det af rapporten skal fremgå hvor de øvrige parametre var udført og under hvilken akkreditering.

Sektorudvalget drøftede også om det burde fremgå af rapporterne på hvilke sites analyserne er udført.

Usikkerhedsbestemmelse i prøvning?

Spørgsmål om rapportering af usikkerhed blev rejst. Nogle lande kræver konsekvent usikkerhedsbudgetter og rapportering heraf. Andre har ikke tilsvarende krav. Følgende blev konkluderet: "It was said that EA should not come up with more detailed criteria or strict rules on how to state uncertainty. Laboratories need to have a better basis and knowledge to be able to establish their uncertainty budgets. EA should support them in this issue"

Jesper Høy informerede om EU-kommissionens arbejde med at indføre krav til akkrediteringssystemet, for at kunne anvende akkreditering mere aktivt ved notificering. Der må f.eks. kun være et nationalt akkrediteringsorgan, akkrediteringsorganet skal opfylde kravene i ISO 17 011 og der må ikke være konkurrence mellem de forskellige akkrediteringsorganer.

Ad dagsordenens punkt 11 / Indstillinger og status fra tidligere møder

Det er besluttet at tage fat på den mikrobiologiske vejledning på ny. Der vil blive samlet op på det materiale, der foreligger indtil nu og LLU påtager sig skriveworket fremover. Der vil blive indkaldt til møde efter sommerferien.

Ad dagsordenens punkt 12 / Indkomne henvendelser (problemstilling i forbindelse med metodeliste og referenceangivelse)

Der er set eksempler på rapporter, hvor metode angives som f.eks. NVAL 00012. Nummeret angiver ikke en bestemt metode men en NORDVAL godkendelse (et Certifikat for en NORDVAL godkendelse af en bestemt metode). Der var i ovennævnte tilfælde ikke overensstemmelse med metodeliste, hvor metoden var angivet på korrekt vis (f.eks. NMKL nr. ...). Problemstillingen vil blive drøftet i DANAK og efterfølgende drøftet med Fødevarestyrelsen.

Ad dagsordenens punkt 13 / Evt.

Inge Meyland rejste spørgsmålet om hvilket sektorudvalg, det veterinære område nu hørte til. DANAK meddelte, at det ikke hører til sundhedsområdet mere og at det aktivt vil blive flyttet over i sektorudvalget for fødevarer, m.m. En meddelelse herom til laboratorierne efterlystes. Oplysninger om præstationsprøvningsprogrammer indenfor området vil kunne fås hos Inge Meyland.

Ad dagsordenens punkt 14 / Næste møde

Næste møde blev fastsat til *onsdag den 31.10.2007 i DANAK.*

Med venlig hilsen

Lisbeth Tillge Lund

Tlf. direkte 77 33 95 53

E-post llu@danak.dk